

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 20
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2023/158

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 12 juni 2023 diende ■■■ een verzoek in bij De Vlaamse Waterweg om een afschrift te verlenen van alle bestuursdocumenten waarbij de transitie van klasse 2 naar klasse 1 wordt bekeken of besproken (mails, brieven, notulen van vergaderingen, interne documenten, externe documenten,...) in verband met de vergunning voor de stortplaats De Sterhoek bvba te Zwijndrecht (Ref : 000068166).

Op 16 juni 2023 weigerde De Vlaamse Waterweg een afschrift van de gevraagde documenten.

Op 19 juni 2023 diende ■■■ beroep in bij de beroepsinstantie tegen deze weigeringsbeslissing d.d. 16 juni 2023. Dit beroep werd geregistreerd op 19 juni 2023.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het aanvankelijk verzoek van verzoeker dateert van 12 juni 2023.

De in beroep aangevochten beslissing van De Vlaamse Waterweg dateert van 16 juni 2023 en deze beslissing maakt melding van de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (verder 'Bestuursdecreet').

Het beroep d.d. 19 juni 2023 is bijgevolg ingesteld binnen de decretaal voorgeschreven termijn, conform artikel II.48, §1, derde lid van het Bestuursdecreet en wordt bijgevolg als **ontvankelijk** beschouwd.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

Het oorspronkelijk verzoek tot openbaarmaking wordt afgewezen omdat de aanvraag betrekking heeft op bestuursdocumenten die volgens De Vlaamse Waterweg niet af of onvolledig zijn, en mede omdat de aanvraag betrekking heeft op interne communicatie.

De Vlaamse Waterweg stelt intern bekeken te hebben of er afgewerkte bestuursdocumenten zijn die kunnen worden overgemaakt, maar ze stelde vast dat deze niet voorhanden zijn. Er wordt aan de verzoeker nog meegedeeld dat De Vlaamse Waterweg niet kan vooruitlopen op beslissingen en dat zij wenst te vermijden dat er misverstanden ontstaan.

2. Inhoud van het beroepschrift

Verzoeker stelt uit goede bron vernomen te hebben dat De Vlaamse Waterweg een stortplaats gevestigd te Zwijndrecht en Burcht wenst te (laten) vergunnen naar een klasse-1 stortplaats. De vraag aan De Vlaamse Waterweg was om alle reeds beschikbare bestuursdocumenten die over deze hervergunning gaan openbaar te maken. Ook al hebben deze documenten nog niet tot een beslissing geleid, de argumentatie dat de gevraagde bestuursdocumenten nog niet klaar zijn lijkt de beroeper onlogisch aangezien een verstuurd mail toch altijd volledig is.

De inhoud van deze documenten is volgens de beroeper van groot belang voor het publiek, aangezien deze waarschijnlijk essentiële informatie bevatten over de onomkeerbare milieu-impact van de activiteiten van De Vlaamse Waterweg en de mogelijke onomkeerbare gevolgen voor de gezondheid van de burgers. Het niet openbaar maken van deze documenten belemmert een openbaar debat en beïnvloedt het vermogen van het publiek om geïnformeerde beslissingen te nemen, aldus de beroeper.

3. Standpunt van De Vlaamse Waterweg

Op 20 juni 2023 contacteerde de beroepsinstantie de Vlaamse Waterweg voor toelichting bij de bestreden beslissing. Op 23 juni 2023 deelde De Vlaamse Waterweg mee dat zij blijft bij haar standpunt van 16 juni 2023.

De Vlaamse Waterweg heeft verwezen naar art. II.33 van het Bestuursdecreet op basis waarvan overheidsinstanties een aanvraag o.m. mogen afwijzen als de aanvraag betrekking heeft op bestuursdocumenten die niet af of onvolledig zijn, dan wel wanneer de aanvraag betrekking heeft op interne communicatie.

Er zijn geen afgewerkte stukken voorhanden. De Vlaamse Waterweg (DVW) geeft aan enkel over een ontwerpverslag van een werkoverleg van het Planteam GRUP kleigroeve Argex te beschikken dat nog niet goedgekeurd is en dat dus slechts een voorlopig stuk is. Dit verslag kadert binnen de opmaak van een GRUP voor de Argexsite, m.n. het 'Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Herstructurering kleigroeve Argex –

wijziging'. De startnota is nog in opmaak, de opmaak van het GRUP houdt ook nog geen eigenlijke wijziging in van de inrichting naar een categorie 1-stortplaats, maar omvat enkel een gebiedswijziging ter hoogte van de Argexsite, die mogelijk in een latere fase wel kan gevolgd worden door een eventuele vergunningswijziging van de inrichting van een categorie 2-stortplaats (= huidige situatie) naar een categorie 1-stortplaats (= mogelijke toekomstige situatie). Desgevallend zal hiervoor echter nog een nieuwe vergunningsaanvraag moeten ingediend worden (o.a. ook gepaard gaande met een nieuw openbaar onderzoek e.d.m.), doch dit is actueel dus helemaal nog niet aan de orde, aldus DVW.

De ratio legis van art. II.33 van het Bestuursdecreet is om verwarring te vermijden en ervoor te zorgen dat er geen misverstanden ontstaan. Op basis van deze bepaling weigert DVW om op dit verzoek worden in te gaan omdat de documenten nog niet af en onvolledig zijn. Het betreft ook een politiek gevoelig dossier zodat te allen tijden misverstanden moeten worden vermeden, zo besluit DVW.

DVW bezorgt de beroepsinstantie een afschrift van het nog niet goedgekeurde verslag van het planteam met bijhorende powerpoint-presentatie.

4. Standpunt van de beroepsinstantie

De gevraagde documenten werden niet bezorgd aan verzoeker omdat deze als onafgewerkt worden bestempeld. De memorie van toelichting bij artikel II.33, 2° van het Bestuursdecreet stelt het volgende: "Het ogenblik waarop een document als "af" kan beschouwd worden, verschilt van document tot document. Zo moet een onderscheid gemaakt worden tussen documenten die worden gemaakt in het kader van een besluitvormingsprocedure en andere documenten. Documenten ter voorbereiding van een besluitvormingsprocedure zijn pas af indien ze een definitieve status hebben verkregen, dit wil zeggen indien ze ondertekend zijn door de persoon die in het kader van deze procedure bevoegd is.

Dit betekent geenszins dat er een eindbeslissing in de procedure zou moeten genomen zijn. Ook tussentijdse rapporten, adviezen en nota's zijn openbaar, nog voor de eindbeslissing is gevallen, voor zover ze definitief af zijn, dit wil zeggen ondertekend door de bevoegde persoon, zelfs al zijn deze documenten vatbaar voor wijziging of herziening ten gevolge van nieuwe factoren en elementen. Andere documenten, die niet kaderen in een besluitvormingsprocedure worden door de opsteller(s) zelf van het document gekwalificeerd als zijnde af of niet af. Zo zal een document dat wordt opgesteld door een groep personen, slechts af zijn wanneer de groep besluit dat het document af is, dit wil zeggen dat er niets meer aan het document dient veranderd te worden, wat niet uitsluit dat wijzigingen achteraf mogelijk zijn ten gevolge van nieuwe omstandigheden." (Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1656/1, 56-57).

In casu blijkt uit de toelichting van DVW dat er enkel een voorlopig verslag d.d. 2 juni 2023 "VERSLAG Planteam GRUP kleigroeve argex", opgesteld door de Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en projecten van het departement Omgeving, en dat dit verslag nog niet werd goedgekeurd. In dat voorlopig verslag is er ook sprake van een draft van een startnota waarop nog opmerkingen kunnen geformuleerd worden. Hieruit leidt de beroepsinstantie af dat er hooguit nog maar sprake is van een voorbereidende fase, voorafgaand aan de eerste formele stappen in de eventuele opmaak een GRUP.

Ook de bijgevoegde powerpoint-presentatie bevat enkel het beoogde traject richting een startnota (met aldus de geplande bespreking van een (ontwerp van) startnota in het planteam op 2 juni 2023).

Op basis van deze aangereikte informatie lijkt er volgens de beroepsinstantie momenteel geen sprake te zijn van afgewerkte bestuursdocumenten.

Bovendien blijkt dat het voorlopig verslag en de startnota in opmaak 'as such' geen betrekking heeft op een eventuele vergunningswijziging van de inrichting van een categorie 2-stortplaats (= huidige situatie) naar een categorie 1-stortplaats (= mogelijke toekomstige situatie), zoals gevraagd door verzoeker, maar op een daaraan voorafgaande fase, namelijk de opmaak van een GRUP.

Aangezien een openbaarheidsverzoek enkel maar betrekking kan hebben op bestaande informatie die in het bezit is van een overheidsinstantie, zoals omschreven in artikel 1.4, 3° van het Bestuursdecreet, dient het beroep ook als **ongegrond** te worden beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 19 juni 2023 tegen de beslissing van de Vlaamse Waterweg d.d. 16 juni 2023 wordt als ontvankelijk doch ongegrond beschouwd.

Brussel, 14 juli 2023

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter